

DOMOVINA

Oglasi:

Za 1 mm x 60 ineratnega stolpča mali Din 0-20, uradni D 0-30, poslano, posmrtnice i. reklame D 0-50. Večkratne objave popust.

Izhaja vsak petek.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ul. 54.
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva c. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Mesečno Din 1.—, četrletno Din 3.—, polletno Din 5.—, celoletno Din 12.—.

Zlobna gonja

Ravnatelj Jadranske banke gosp. Kamenarović je vrgel v svet kleveto, s katero hoče oblatiti demokratske voditelje, češ, da so ti zlorabljali tuj denar. Vsa zadeva je izročena sodišču, ki bo izreklo svojo besedo. Takrat se bo tudi izkazala nekrivda demokratskih voditeljev. Nasprotniki naše stranke so strastno zgrabili za to kost in jo glodajo ter izlivajo golide gnojnice v svoje liste, ne da bi počakali na sodne razsodbe.

V nečuvnih napadih se zlasti odlikuje klerikalno časopisje in Peskova „Jugoslavija“, ki seveda noče zaostajati. V poslednji se vrstijo drug za drugim članki, polni strupene mržnje. Zanihujoči duh, ki jih piše, hoče s skrbno izbranimi besedami napraviti razpoloženje v javnosti proti naši stranki. Spretno suče mož pero in ve, kako je treba zbegati omahljivce, da pridejo kot muhe na lim. Ali bo njemu in drugim obrekovalcem to uspelo? Z očitki „korupcija, klika, nesreča državi“ itd. mečejo sovražniki naše stranke sem in tja tako spretno kot čarovnik vseznalec, ki za par kronic prodaja radovednežem svojo umetnost, požira ogenj, vilice, žlice. Med množico se dobijo takšni, ki verjamejo čarovniku, ki je končno le samo spreten slepar.

Očitke o zlorabi tujega denarja, ki je navadna laž, preleva vse naši stranki nasprotno časopisje, ki se prav malo briga za to, ali je na vsej stvari kaj resnice. Lopovska in ostudna je ta gonja. Latinski pregovor pravi: Semper aliquid haeret, kar pomeni po naše, da ti vedno ostane sum, ako te je kdo obdolžil kakšnega zločina, če prav se je tvoja nedolžnost izkazala. „Jugoslavija“ je pisala, da so „demokratski mladinci“ na tleh, če prav se izkaže njihova nekrivda. In ti, ki se hinavsko zgražajo

nad „korupcijo“ v demokratski stranki, ki v svetohlinskem zanosu pridigajo moralo, obenem indirektno priznajo, da se namenoma poslužujejo klevete v svrhu kraje dobrega imena.

Zakaj je g. Kamenarović to gonjo začel, ni kar tako lahko uganiti. Če se mu je zdelo, da se je goljufija izvršila, je bila njegova dolžnost, da spravi zadevo pred sodišče. In ravno to je, o čemer marsikdo premišluje. Kako je prišel Kamenarović do tega, da je začel po časopisju gonjo, a pred sodišče ne gre. Ravno tako je tudi čudno, da se je šele sedaj spomnil, da je treba pričeti gonjo, če prav je zadeva že stara. Zato je pač verjetno, da ima ta gonja vsaj poleg drugega tudi namen, škodovati ugledu voditeljev demokratske stranke, ki so gotovim osebam trn v peti. Te osebe se pač same niso upale v boj, pa so poslale po kostanj v žerjavico drugega, ki se boja ni ustrašil.

Vsled te gonje se najbolj smeji srce klerikalcem, katerim pridno pomaga „Jugoslavija“. Črni zapeljivci naroda grizejo prav s pasjo požrešnostjo to kost, in če se človek za trenutek zamisli in primerja današnje dozdevne borbe za Kristusove nauke s svetopisemskimi očaki, vidi razliko, ki je večja nego med dnevom in nočjo. Danes zlorabljajo klerikalci kot farizeji verske nauke, kakor jim prav pride, in psujejo, obrekujejo brez ozira na to, da je On, kot katerega branilci se klerikalci izdajajo, učil popolnoma drugače. Človeka prime jeza, da bi zgrabil za bič in švrkal brez usmiljenja po lopovih — kramarjih z ljudsko nevednostjo in nerazsodnostjo. Za vse, ki so krivi gonje in ki se poslužujejo klevete, bo prišel čas in takrat se bodo skrili kot ščurki v luknje.

Nekaj o amerikanizmu

Iz Bele Krajine nam pišejo: Belokranjci so silno bogati na pregovorih. Starih imamo dovolj, nove rodijo prilike in izkušnje. Danes je splošno vdomačen pregovor: ameriškanski denar trpi kot krompir le eno leto. Nešteto slučajev iz življenja je rodilo ta resnični pregovor.

Ameriško izseljeniško vprašanje je za Belo Krajino jako važno. Revščina in veliko pomanjkanje denarja sta poglavalna že tisoče v Ameriko. Mnogo se jih vrne, mnogo jih ostane tam. Prvi Amerikanci so prihajali domov otovorjeni s kovčki, oblečeni so bili fino in «zlata» ura je bila tudi vselej znak priselca iz bogate Amerike. V nedeljo je bilo običajno pozdravljanje pred cerkvijo z znanci in prijatelji, nadaljnji pogovor pa se je vršil v vaški krčmi, kjer je vse pilo „muhte“ za Amerikančeve denarje. Tako veseljačenje je trajalo še par nedelj, potem se je pa začelo zopet mirno in skromno življenje. Vsaka vas in vsak Amerikanec kaže skoraj vedno enako lice.

S prisluzenim denarjem si pomaga človek najprej tako, da si popravi hišo in stanje ter si nabavi mogoče še kako drugo stvar, ki ni najbolj neobhodno potrebna pri hiši.

Na nekaj pa Amerikanci le prerači pozabijo. Pozabijo na svojo zemljo, ki jih redi. Skoraj vsakemu izmed svojcev privoščijo mal spominek iz „obljubljene“ dežele, le na grudo pozabijo. In vendar je zemlja bolj hvaležna od ljudi. Če jo neguješ in ji daješ vsaj nekaj, te obilno poplača z bogato letino. To je tudi vzrok, da ima denar tako malo koristi. Premislimo, da žene naše rojake pomanjkanje v Ameriko. Če torej ni mogel človek shajati pred odhodom v Ameriko s pridelki, bo to tem manj po prihodu, ker je bila mo-

goče zemlja za čas njegove odsotnosti zapuščena. Zato je edino pravilno, če skrbi „Amerikanec“ v prvi vrsti za to, da izboljša svojo zemljo, t. j. da dvigne množino pridelkov. Le na ta način mu bo prinašal pri- nešeni denar obresti, drugače je vse drugo zapravljeno. Pašnikov je v Beli Krajini dovolj, samo bi morali ljudje misliti na njih izboljšanje. Pastirji bi lahko precej opravili. Posekali bi lahko vse ono ničvredno grmovje, ki ovira rast trave. Razgreblo bi se lahko tudi blato, ki ga pušča živina na pašnikih in to bi potem koristilo tisoč in tisoč biljkam. Ovcjereja je vse premalo razširjena. Če pomislimo, da stane danes v gostilni porcija janječe pečenke 80 K, je to za cene mesa dovolj povedano. Volna ima pa danes tudi ceno okoli 100 K za kilogram. Volno lahko uporabimo s pridom doma. Mnogo se jo poplete za kapice in majice, drugo se pa da lahko podelati za trpežno sukno, ki ga izdelujejo Gorenjci. Danes še vidimo sem in tja pozimi naše kumove v belih suknenih „haljah“. Vprašajte jih, koliko časa jih nosijo! Navadno boste dobili odgovor: „E, kaj ja znam, ko je bil još moj čača živ, so nosili vuno na Kočevsko.“ Gorenjski suknarji pa izdelujejo sukno, ki je trpežno in lepo.

Tudi domače platno se izdeluje še pri nas, in skoraj bi človek rekel, da več kot pred vojno. To je velika pridobitev, ker je roba bolj trpežna kot vse fabriške krpe.

Če se bodo torej naši Amerikanci zanimali za rodovitnost zemlje in vložili tja svoj denar, bo kmalu boljše. Kjer ni dovolj hlevskega gnoja, se prav lahko pomaga z umetnim. Za poizkuse velja to komaj par kron in če dela vsakdo pravilno po navodilih, se bodo vpeljala umetna gnojila tudi v Beli Krajini, kakor so se drugod.

G. Keller-I. Albreht:

Romeo in Julija na kmetih

(Nadaljevanje 6.)

Vendar ni vedel nič drugega nego to, da je Marti oškodoval njegovega očeta in da je v njegovi hiši njim vse sovražno. Zato je tudi on s svoje strani lahko predstavljal bodočega, pa vendar precej krotkega sovražnika. Tudi se mu ni bilo posebno težko premagati, da ni pogledal ne Martija, ne njegove hčere. Metka pa, ki je morala mnogo več pretrpeti nego Sali in je bila v rodni hiši mnogo bolj zapuščena, ni čutila toliko nagnjenja do pravega sovraštva. Misli-la je, da jo lepo oblečeni in na videz srečnejši Sali zaničuje, in se je zato skrivala pred njim. Če se je le pojavil lke v bližini, se je brzo odstranila, njemu pa se ni zdelo vredno, da bi se oziral za njo. Tako se je zgodilo, da že izza par let ni videl dekleta od blizu in niti ni vedel, kak-

šna je, odkar je odrasla. Vendar se je mestoma silno začudil. Če so kdaj sploh govorili o Martijevih, je mislil nehote samo na hčer. Sicer ni vedel, kakšna je sedaj, toda spomin nanjo mu nikakor ni bil sovražen.

Njegov oče Manc pa je bil vendar izmed obeh sovražnikov prvi, ki se ni mogel več vzdržati in je moral popustiti premoženje in dom. Ta prednost je izviral odtod, ker je imel ženo, ki mu je pomagala, in sina, ki je tudi porabil marsikaj. Marti pa je bil edini jelec v svojem majavem kraljestvu. Njegova hčerka je pač smela delati kakor živinica, potratiti pa ni smela ničesar. Manc sedaj ni vedel in ni znal drugega izhoda, nego da je šel po nasvetu svojih seldvilskih pristašev v mesto in se nastanil tam kot gostilničar. Vedno je žalostno videti, kadar nekdanji kmet, ki se je postaral na polju, odhaja z razvalinami svojega imetja v mesto, da tam v kaki zakotni luknji odpre gostilno. Kot zadnje rešilne bilke se oprime posla prijaznega in

spretnega krčmarja, med tem ko mu je vse drugače nego prijazno pri srcu. Ko so Mančevi odhajali z doma, je šele bilo mogoče videti, kako silno so že obubožali. Naložili so namreč samo staro in razpalo ropotijo in takoj je bilo videti, da že cela leta niso ničesar dokupili ali popravili. Žena pa je vendar navzlic vsemu temu oblekla svojo najboljšo obleko, ko je sedla na voz vrh te stare šare. Njen obraz je obdržal nebroj nad in kot bodoča gospa je že z zaničevanjem gledala z voza na sovaščane, ki so izza plotov polni sočutja gledali za sunljivim izprevodom. Sklenila je namreč, da bo s svojo ljubeznivostjo in modrostjo očarala vse mesto. Česar ne bo zmo-gel njen neokretni mož, to bo že opravila ona, da bo le že enkrat se-dela v ponositi krčmi kot gospa krčmarica. Ta krčma pa je bila v klav-rni luknji, v oddaljeni ozki ulici, kjer je Mančev prednik ravnokar prišel na psa. Ker so čutili pri njem še par sto tolarjev, so to luknjo Seld-

vilčani oddali Mancu. Prodali so mu tudi par sodčkov narejenega vina in gostilniško opremo, obstoječo iz ducata malovrednih belih steklenic, iz enakega števila kozarcev in nekaj jelovih miz, ki so bile nekdanj krvavordeče pobarvane, sedaj pa že na mnogih mestih odrgnjene. Pred oknom je škripal na kavljju železen obroč. V njem je plehnata roka natakala iz vrča rdečega vina v kozarec. Poleg tega je visel nad vežnimi vrati šop suhih palmovih listov. To je bilo vse, kar je dobil Manc v najem. Vsled tega tudi ni bil tako dobre volje kakor njegova žena, ampak je v zlih slutnjah in ves srdit naganjal mršave konje, ki si jih je bil izposodil pri novem kmetu. Zadnje zanikrno hlapče, ki ga je bil še imel, ga je zapustilo že pred nekaj tedni. Ko se je v takih okoliščinah odpeljal, je dobro videl Martija, ki je poln zasmeha in škodoželjnosti nedaleč od ceste nekaj brkljal. V veri, da je edini povzročitelj njegove nesreče,

Naši kmetijski strokovnjaki pa naj gledajo v prvi vrsti, da bodo posvetili vso pažnjo izboljšanju naše zemlje in pašnikov ter delali na to, da se ovčjereja kar najbolj razširi.

Potem pač ne bo treba hoditi v Ameriko v temne rudnike, kjer si mora človek s krvavimi žulji služiti vsakdanji kruh.

Kraljeva poroka

Ze ponoči od 7. na 8. t. m. je bil ves Beograd na nogah. Takoj po polnoči je začelo prihajati v mesto na tisoče ljudi iz okolice.

Zjutraj krog osme ure počí prvi topovski strel. Na Terazijah se pojaví spreved Sokolstva. Z vseh strani se oglašajo vojaške trombe in v dolgih vrstah prihajajo oddelki vojaštva. Točno ob 10. uri 20 minut krene kraljev avtomobil z dvorišča hiše, kjer je doslej bival kralj Aleksander. Kralj se je odpeljal po nevesto.

V sedmih krasnih kočijah so se nato odpeljali svatje z ženinom in nevesto proti saborski cerkvi. Ob enajstih dopoldne so dospeli pred cerkev, ki je bila znotraj in zunaj lepo okrašena.

V cerkvi so se bili medtem že zbrali visoki cerkveni dostojanstveniki vseh veroizpovedanj, predstavniki tujih držav, zastopniki svetnih oblasti in generali. Na koro je bilo 120 pevcev.

Sredi cerkve je stal nizek oder z mizico, na njej pa sta bili svatbeni kroni.

Pred vhodom v cerkev sta kralj in nevesta po lepem pravoslavnem običaju poljubila evangelij in ikono. Na Kalimegdanu so se medtem oglašili topovi, naznanjajoč po deželi, da se vrši poroka našega kralja.

Patrijarh Dimitrije je dal poljubiti zaročencema razpelo, nato pa sta kralj in nevesta stopila na podij. Kralj je bil v veliki generalski uniformi, z vsemi odličji svojega vladarskega položaja, nevesta pa v prekrasnem belem oblačilu. Tri metre dolgo vlečko (šlep) so ji nosila slovenska, hrvaška in srbska dekleta v narodnih nošah.

Kralj in priče odpašejo sablje. Za kraljem stoji kum princ Yorški, za nevesto stari svat princ Arzen, vsak s svojo svatbeno svečo v roki. Patrijarh blagoslovi prstana in knez Arzen ju izroči mlademu paru. Nato vpraša patrijarh ženina in nevesto, ali imata resno in dobro premišljeno voljo vzeti drug drugega v zakon. Oba sta odvrnila s krepkim glasom:

«Imam, Vaša Svetost.»

Nato je patrijarh ženinu in nevesti povezal roki z belim robcem, jima dal kroni na glavo, blagoslovil čašo vina in dal piti kralju in kraljici, kumu in starešini. Na koro so medtem odpeli prekrasne staroslovenske molitve. Potem je patrijarh spet snel novoporočencema kroni z glave in je po kratki molitvi v lepem govoru nagovoril par ter mu častital.

S tem je bil pravi poročni obred zaključen. Nato je sledil podpis poročne listine, nakar so se svatje odpeljali v novi dvor.

Pred vrati kraljeve palače je stalo kmetško dete, sinček preprostega kmeta iz Topole, rojstnega kraja vladarske rodbine Karagjorgjevičev. Kraljica je vzela dete v naročje, ga poljubila in dala kralju, ki je storil isto. Nato je kraljica prekoračila širok pas belega platna v znak, da zapušča stari dom in se podaja v novo življenje. Mlado dekle ji je podalo rešeto, v katerem je bila pšenica s sladkorjem. Kralj in kraljica sta vzela zrno pšenice in sladkorja v usta, ostalo pa je kraljica potrosila med okoli stoječe dostojanstvenike in kmete. S tem naj se po narodnem običaju označi blagostanje v hiši. Nato sta se kralj in kraljica s svojci podala v svoje sobane.

Naj bi bil dan poroke začetek sreče za kraljevi par, za narod in za vso našo državo!

Politični pregled

Nedavno so izvršili na naše ozemlje

bolgarski komitaši več vpadov.

Naša vlada je vsled tega zahtevala od bolgarske vlade, da se osnuje komisija, ki naj preišče to zadevo. Bolgarska vlada je na naše zahteve pristala.

Na konferenci ministrskega sveta 12. t. m. sta govorila minister dr. Krstelj in dr. Rybač

o sporazumu z Italijo.

Ministrski svet stoji na stališču, da je sporazum med nami in Italijo nujno potreben in da se mora čimprej doseči. Seveda sporazuma ne smemo sprejeti za vsako ceno.

Konferenca za konferenco se vrši. Za genovsko konferenco pride na vrsto haaška (v Haagu) kot nadaljevanje genovske.

Za konferenco v Haagu pa so slabi izgledi.

ker se je doslej za konferenco priglasilo šele 12 držav. Takšna konferenca, ki rešuje važna svetovna vprašanja, pa bi mogla imeti uspeh le, ako so zastopane vse zainteresirane države, kar je prvi pogoj.

Drugi pogoj pa je, da se o važnih vprašanjih države med sabo tudi sporazumejo, kar pa je zelo težko doseči, ker stavlja po navadi vsaka država svoje posebne zahteve. Najvažnejše vprašanje je sedaj obnova Rusije, pri čemer delajo zlasti Francozi velike ovire, ker je Rusija Franciji mnogo dolžna in hoče Francija, da Rusija vrne ves dolg.

Kakor poročajo iz Aten, so se obnovili boji med Turki in Grki. Grška vlada je sklenila, da se bodo obstreljevale vse utrdbe ob turški obali Črnega morja.

Dopisi

Kostanjevica pri Krškem. Na predvečer kraljeve poroke si je naše mesto nadelo praznično obleko. Raz hiš so zaplapolale mnogobrojne slovenske in državne zastave. Zelenje, cvetice, balončki, svečice, draperije z napisi: A. M. SHS, državnim grbom in enako v pestrih barvah je kaj okusno krasilo lepo ovenčana okna in izstavljenе slike Nj. Vel. kralja Aleksandra. Na bližnjih gričih so zagoreli kresovi in streljali so iz topičev. Zbrala se je velika množica domačega prebivalstva ter uvrstila v izpoved, kateremu je načeloval Sokol z gasilnim društvom in godbo. Po ubranih koračnicah je za njimi stopala mladina, naš naraščaj, dalje zastopstvo oblasti, korporacij, društev in vsa druga množica z balončki in zastavicami v rokah. Iz sto in sto grl pa so se daleč razlegali klici: Živio kralj Aleksander, živio kraljica Marija, živio Jugoslavija, bratstvo, edinstvo, pa tudi domorodne pesmi so polnile veselje sre in duš. Izpoved se je pomikal po mestu v grad, kjer je bilo zopet vse v najlepšem krasu. Sredi grajskega dvorišča izstavljeno sliko vladarja sta stražila dečka «Sokolica». Zbrana množica se je tu poklonila, godba svirala in z zopetnimi živio klici odkorakala nazaj v mesto. Na dan poroke se je čula ob 4. uri zjutraj budnica, ob osmih pa smo se zopet zbrali ter tako v sličnem izpovedu s šolsko mladino, uradništvom i. dr. korakali po mestu k cerkveni slovesnosti, kjer se je čulo lepo ubrano petje in godba. Po «Te Deum» in odpeto državno himno se je pomikal izpoved k lepo okrašeni sliki Nj. Vel., ki je bila izstavljena sredi mesta, kjer je upravitelj šumske uprave v kratkem govoru obrazložil pomen slavnosti. Pokrajinski vladi se je poslala brzojavka, ki izraža udanost in veselje novoporočencema. Tako je meščanstvo izkazalo simpatijo do našega kralja Aleksandra in kraljice Marije. Le žal, da moramo beležiti to, da se ni za vso stvar niti najmanj brigal župan Ivan Colarič, doma iz Orehovca, kjer je preživel mož visoke rasti in dolge, črne brade, a tudi črnega mišljenja, kakor Repoštev, vso slovesnost v svoji koči tihoga zatišja pod Gorjanči. Njega, ali kateragakoli obč. svetovaleca, ki bi zastopal županstvo, ni bilo na predvečer, kakor na dan poroke videti, pa tudi občinska okna — kot edina — vsega mesta so enako temno samevala ter s svojim gospodarjem kazala malodušnost napram slavnosti vzvišenega vladarja. Pustil tudi ni na občinski hiši razobesiti nikake zastave. Morali so to na lastno pest storiti najemniki. Med cerkvenimi molitvami, ki jih je opravljal župnik Jernej Podbevšek, za papeža, škofa i. dr. smo pogrešali skromno molitev za kralja in kraljico. Vsemu temu je olepšal vnanje lice le s tem, da je opravil očenaš «za blagor države». Tudi pri razsvetljavi se je mož odlično izkazal. V zatišju župnijskega dvorca sta v nekem kotu brleli dve komaj vidni lučki, ki sta se skromno odzvali slavnosti. Beležimo slednje brez posebnega komentarja, da ob taki priliki pač ne bi bilo treba župniku niti županu s svojim zastopstvom v zagrizeni klerikalni domišljiji kazati odurne mrznje do vladarja in države. Radovedni smo, kaj ukrene vlada napram tem možem, ki so poklicani kot merodajni faktorji zastopati državno-politično upravo v naši občini, ker tako nadaljnje početje rodi zlasti med preprostimi ljud-

stvom do najvišjega gospodarja države nezaupnost, ki izključuje vsako ljubezen in vdanost.

Gorenja vas v Poljanski dolini. Dne 25. t. m. priredi Sokolsko društvo Gorenja vas-Poljane pešizlet v Poljane. Ob priliki tega zleta se vrši ob treh popoldne v Poljanah javna telovadba. Na stopilo bo članstvo in naraščaj prvokrat s prostimi vajami za vesokolski zlet. Po telovadbi se vrši veselica s prosto zabavo in plesom na prostem. Sodeluje godba na godala iz Žirov. Ker je čisti dobiček te prireditve namenjen pred vsem nabavi telovadnega orodja, se vsa okoliška bratska društva kakor tudi vsi prijatelji napredne — sokolske misli naprošajo, da omenjeni dan v kar največjem številu pohitijo v prijazne Poljane, kjer bomo skupno manifestirali za sokolsko idejo ter tako moralno in gmotno kar najbolje podprli našega neumornega Sokola, ki tako neustrašeno in uspešno vrši težko, a plemenito sokolsko nalogo. Naprednjaki, ta dan torej vsi v Poljane, da s svojo udležbo čim prej omogočimo dosego cilja našega Sokola: «Sokolska ideja naj prešinja kmalu ves poljanski rod!» — Zdravo!

Cerklje pri Kranju. «V boj za staro pravdolo» (spisal Jos. Lapajne) je naslov ljudski igri, ki jo priredi dne 18. junija ob 3. uri šolska mladina v Cerkljah pri Kranju. Zgodovinska snov nas povode na tisočletno trajajo pot slovenskega naroda, ki jo mora poznati vsak zaveden kmet. Igra sestoji iz petih delov. 1.) Sv. vera (poganska porota). 2.) Sv. Ciril in Metod. 3.) Vmeščevanje slovenskih knezov. 4.) Kmečki upor. 5.) Ilirija. — «Po ujedinjenju», epilog. Vsak sestavek se lahko proizvaja samostojno in nudi hvaležno gradivo za kmečke odre; zato treba, da pohite v Cerklje vsi prijatelji mladine in kmeta.

Sora. Na dan 1. maja so naši fantje potrkavali splošnemu delavskemu prazniku, obenem tudi k neki poroki, ki se je vršila istega dne, kar je že odnekaj pri nas ta običaj. Seveda g. župniku Kajdižu bi se s tem nič ne napolnil njegov žep, zato je pa fante ljuto razgnal. Čuš, jaz sem gospodar in nikdo mi ne sme v zvonik brez mojega dovoljenja. Fantje so se vsled tega mirno razšli in se držali njegovega povelja. V soboto pred binkoštno nedeljo je seveda moral skrbeti za potrkavanje župnik sam, toda moči mu ni bilo mogoče dobiti. Končno se je moral sam posvetiti temu delu, in res, vsakdo bi ga bil občudoval pri njegovem spretnem zvoneju. Kar curkoma mu je lil potni znoj po debelem obrazu. Prav mu je! — Tudi g. učitelj se še ni prav nič poboljšal, še vedno vrši svojo gonjo v opravljanju kakor stare device, kar mu pa prav nič ne pristoja. Ker so se mu vsi trezno misleči fantje že popolnoma izneverili in odstopili od političnega orlovskega gnezda, zvrtača sedaj vso krivdo na tukajšnja dekleta in njih razuzdanost, čuš, da so baje fante zapeljala. Toda v tem se moti, temveč so fantje prišli sami do pravega spoznanja. Dne 4. in 5. t. je tukajšnje gasilno društvo priredilo igro «Razvalina življenja», pri kateri je nastopil tudi tukajšnji pevski zbor, katerega pevovodja je organist. Tudi nad njim se izpodtika sedaj, čuš, za to neumnost se učijo peti, za praznik sv. Rešnjega tolesa pa ne. Svetujemo Vam, g. učitelj, da pustite drugo v miru in se rajše zanimajte za šolsko vodstvo, ki je bolj potrebno. — A. V.

Žužemberk. Predvečer kraljeve poroke se je obhajal v našem trgu zelo slovesno. Že dopoldne so se pojavile zastave na raznih javnih in privatnih poslopijih. Popoldne pa se je pričela prava tekma za okrašitev oken in hiš z zelenjem, zastavicami in sem in tja tudi s sliko Nj. Vel. kralja. Nekateri trgovci so tudi jako okusno okrasili izložbe. Najlepše pa je bilo okrašeno poslopje, kjer se nahaja Sokolsko društvo in Narodna čitalnica. Proti večeru je na dano znamenje iz topiča vsplamtel ves trg v morju luči, nakar se je pričelo živahno vrvenje, in zavladalo je splošno slavnostno razpoloženje, ki je trajalo pozno v noč. Za gradom pa so grmeli topiči. Pred Narodno čitalnico je pod kraljevim kipom zbrano občinstvo nagovoril g. sodni predstojnik J. Jerman. Končal je govor z «živio» klici na kraljevsko dvojico in dr-

ga je preklel. Kakor hitro se je voz zamajal, je Sali pospešil korak. Hotel je spredaj in je šel sam po stranpotih v mesto.

«Tu smo torej!» je dejal Manc, ko je voz obstal pred beznico. Žena se je prestrašila; kajti to je bila res žalostna krčma. Ljudje so švigoma hiteli k oknom in pred vrata, da si ogledajo novega kmetškega krčmarja. V svoji mestni objestnosti so kazali posmehljivo pomilovalne obraze. Jezna in solznorosnih oči je zlezla Mančevka z voza ter je stekla v hišo in neprestano brusila jeziček. Da bi bila videti bolj gosposka, je ta dan ni bilo več na izpregled. Tudi Salija je bilo sram, toda moral je pomagati. Z očetom sta kmalu nagromadila na ulici čudno zalogo, po kateri so kmalu začeli skakati otroci mestnih izgublencev in se norčevati iz polomljene kmetške ropotije. V hiši je bilo popolnoma enako razbojniški jami. Stene so bile vlažne in slabo pobeljene. Ra-

zen temne, neprijazne gostilniške sobe z nekaj rdečimi mizami je bilo le še par slabih izbic. Ko se je izselil, je prednik popustil povsod brezupno umazanost in cele kupe smeti.

Tak je bil začetek in tako je šlo tudi še nadalje. Da bi videli kmetškega krčmarja in iz radovednosti, če ni morda kaj zabave tam, je prve tedne, zlasti zvečer, še prihajala peščica ljudi. Pri krčmarju niso imeli kaj ogledovati. Manc je bil namreč trd, okoren, neprijazen in klavrn in se sploh ni znal vesti in se tudi ni hotel znati. Počasi in neokretno je polnil steklenice in jih je mrko postavil pred goste. Kadar je hotel kaj reči, ni mogel ničesar spraviti čez jezik. S tem večjo vne-mo se je žena lotila svojega posla in je res za par dni priklenila ljudi, toda v čisto drugačnem zmislu nego je nameravala.

(Dalje prihodnjič.)

žavo. Nato so Sokoli zapeli «Božo pravda» in «Lepo našo» ter napravili obhod po trgu med navdušenim vzkljkanjem kralju in kraljici. — Rano zjutraj naslednjega dne, na dan poroke, so se oglasili znova topiči ter peli svojo podravno pesem s kratkimi presledki tja do popoldne. V župni cerkvi se je braja ob 8. uri slovesna sv. maša s «Te Deum» in se je pela državna himna. Temu opravilu so prisostvovali zastopniki uradov, šolstva, Sokolstva in drugo občinstvo. —č.

Polzela. Tudi pri nas smo obhajali poroko Nj. Vel. kralja Aleksandra zelo svečano. Že na predvečer je bila Polzela lepo razsvetljena. Največ zaslug za svečano slavljenje kraljeve poroke ima tukajšnji tovarnar g. dr. Wildi, švicarski podanik, ki je daroval ta dan občini brezplačno uporabo električnega toka in vodil celo slavlje. Iz tovarne je prikorakalo v dolgem izprevedu polnoštevilno delavstvo z zastavo in godbo, lastnik dr. Wildi, uradništvo z družinami, občinski odbor, učiteljstvo,

požarna bramba in drugo občinstvo k službi božji. Po službi božji je povabil dr. Wildi cel izprevod v tovarno in ga pogostil. Na predlog tovarniškega uradnika g. Vizjaka se je odposlala udanostna brzozjavka v Beograd. Da bi ostalo to res lepo slavlje v trajnem spominu, je naročil dr. Wildi kinooperaterja, ki je cel izprevod slikal.

Polzela. Pišejo nam: Pri nas so ljudje precej napredni, toda ni nikogar, ki bi jih znal organizirati, zato tudi žanjejo klerikalci tukaj uspehe. Žalibog so med našimi naprednimi družinami neprestano hudi osebnih spori, ki ovirajo vsako sistematično delo. Ti spori in prepiri so tako brezpomembni in malenkostni, da je res sramota. Zakaj je neki treba obešati vsako malenkostno jezico na veliki zvon in gnati do skrajnosti navadne babje čenče. Pod takimi razmerami trpi najbolj Sokol, ki bi tako lepo uspeval. Res radi bi vedeli, kdo je glavni krivec, ki hujska napredne družine drugo na drugo.

Kmetijski glasnik

GOSPODINJSKI TEČAJI PO DEŽELI.

Med naprave, ki nam danes veliko pripomorejo k boljši vzgoji gospodinjskega maraščaja in ki so se začele v zadnjem času močno širiti po deželi, spadajo *gospodinjski tečaji* za kmetijska dekleta. Ti tečaji so se izkazali tako hvalježno in tako uspešne, da jih je tudi zanaprej z vsemi silami podpirati.

Uspehi teh tečajev so povsod zelo povoljni. V teku 10 tednov se dekleta toliko dobrega nauče za svoj poklic, da jih povsod hvalijo. Dekleta ne dobe le širšega obzorja in več umevanja za bodoče svoje naloge kot kmetijske gospodinje in matere, kakor ga more nuditi domača hiša, ampak one dobe tudi potrebna praktična navodila za izvrševanje tistih opravil, ki pritičejo gospodinji v kmetijski hiši. Poleg najpotrebnejšega vzgojnega in strokovnega pouka v učni sobi dobe tudi najpotrebnejšo prakso v kuhinji, pri perilu, pri šivanju in drugih hišnih delih. Z velikim zanimanjem se udeležujejo dekleta tega pouka, tako da jim ti tečaji navadno prehitro minejo in da jih dekleta s težkim srcem zapuščajo.

Pretečeno zimo se je vršilo 12 gospodinjskih tečajev po deželi. Največ jih je bilo na Štajerskem. Dva tečaja se še sedaj vršita vzlic zapoznelemu času. Jeseni se ti tečaji na novo začno, in sicer prvi tečaji v dobi od 15. oktobra do Božiča in drugi tečaji po Novem letu do 15. marca.

Prav gotovo bi se za te tečaje po dosedanjih izkušnjah in uspehih povsod trgali, ako bi imeli za nje po naših

vaseh pripravne prostore. Tako pa morajo spričo pomanjkanja potrebnega prostora taki tečaji marsikje izostati. Glavni pogoj za ureditev gospodinjskega tečaja je namreč pripraven prostor. Treba je kuhinje, oziroma prostora za kuhinjo, treba je učne sobe tik kuhinje ali blizu kuhinje in treba je dveh opremljenih sob za obe učiteljici. Težko je te prostore pri današnjih razmerah dobiti. Dosedanje izkušnje so pa pokazale, da se da ob dobri in resni volji marsikaj doseči, kar bi se zdelo na prvi hip nemogoče. Ponovno se je že zgodilo, da se je iz ene prostorne šolske ali kake druge n. pr. društvene sobe napravilo v naglici s pomočjo lesene medstene kuhinjo in učno sobo. Potrebni štedilnik in vso kuhinjsko opremo ima vodstvo tečaja s seboj. Tako je bila že večkrat glavna skrb odstranjena. Dobili sta se po prijaznosti požrtvovalnih interesentov pa tudi potrebni sobici za stanovanje obeh učiteljic. Vse se da doseči, če je res dobra volja tukaj. To so dosedanji tečaji že ponovno dokazali, kajti nikjer ne čakajo na te tečaje prazni prostori. Povsod je treba te pogoje šele ustvarjati. Tako se je delalo do sedaj in tako bo treba delati tudi v bodoče, če hočemo priti do tečajev.

Ker so ti tečaji velikega pomena za napredek kmetijskega gospodinjstva po deželi in ker se pospešuje z njimi na najcenejši način strokovna vzgoja kmetijskih deklet, zato opozarjamo na nje vse interesente po deželi s pozivom, da se potegujejo za nje pri pokrajinski upravi, oddelku za kmetijstvo v Ljubljani. Pomagajmo našim kmetijskim hčeram do boljše stanovske vzgoje!

Obrtni glasnik

o Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru bo trajala od 8. do 17. septembra t. l., kakor smo že poročali. Razstavljeni bodo med drugimi zlasti tudi predmeti, ki jih uvažamo, pa bi jih mogoče lahko izdelovali doma. V odboru je tudi posebna cenilna komisija, ki bo predlagala nagrade za najboljše razstavljene predmete. Pokrovitelj razstave, gospod pokrajinski namestnik Ivan Hribar, je naklonil za pokrajinsko obrtno razstavo 50.000 kron podpore.

o **Obrtni shod v Prekmurju.** V Belčincih se je 11. t. m. vršil obrtni shod.

Gospodarstvo

II. LJUBLJANSKI VELIKI SEJEM.
Od 2. do 11. septembra 1922.

Uprava ljubljanskega velesejma je preskrbela svojim udeležencem doslej med drugim sledeče ugodnosti, ki bodo zanimale naše čitatelje:

150 odstotno znižano vožnjo za osebe in blago na vseh železnicah naše kraljevine in v vseh razredih. Zaenkrat se

Govoril je predsednik Slovenskega obrtnega društva v Mariboru, g. Novak, ter očrtal današnji položaj obrtništva s posebnim ozirom na Prekmurje. Nato je govoril g. Veselič za Ljutomer, potem pa g. Neubauer, obrtnik iz Beltincev. Priporočal je takojšnjo ustanovitev obrtnih zadrug, ki naj se oklenejo obrtnega društva. Nato je govorilo še več govornikov, ki so vsi vzpodbujali k vztrajnosti in delu. Po shodu so se obrtniki iz Prekmurja prijateljsko razgovarjali s tovariši s te strani Mure.

je dovolila polovična vožnja samo za osebne vlake, vendar upamo, da se bo dovolila tudi uporaba brzovlakov. Pravico do uporabe polovične vožnje imajo vsi oni, ki se na železniški postaji izkažejo s permanentno sejmsko legitimacijo II. ljubljanskega velesejma.

Ministrstvo pošte in telegrafa je dovolilo nalepljati kolko II. ljubljanskega velikega sejma na vse poštne pošiljke. Ti kolki bodo zelo okusno in lepo izdelani in se dobe na željo v ve-

lejšinski pisarni v Ljubljani. Pripominjamo, da so kolki opremljeni z besedilom v osmih jezikih.

II. ljubljanski veliki sejem je izdal pravkar I. številko svojega «Vestnika», ki se te dni razpošilja brezplačno vsem sejmskemu uradu znanim naslovom. Ako bi kdo slučajno «Vestnika» ne prejel, naj to izvoli potom dopisnice javiti sejmskemu uradu, ki mu bo takoj drage volje poslal «Vestnik», ki vsebuje poleg raznih informacij tudi aktualne članke in je okrašen z lepimi slikami.

Ker je začelo prostora na sejmšišču že primanjkovati, opozarjamo vse one, ki so poslali neobvezne prijave, in vse one, ki se nameravajo še prijaviti, naj čimprej vpošljejo prijavnico. Domneva sejmske uprave, da bo letos lansko sejmšišče premajhno, se je potrdila. Zato je uprava pravočasno poskrbela za razširjenje. Celotno sejmšišče bo letos obsegalo preko 50.000 m². Uprava bo zastavila vse sile, da bo velesejem ob določenem roku otvorjen. Pri tem pa naj upravo podpirajo vsi zainteresirani krogi na ta način, da se čimprej prijavijo. Kdor še nima prijavnice, naj jo takoj, kakor tudi vse informacije, zahteva od urada «Ljubljanskega velesejma», Ljubljana. Gosposvetska cesta, telef. int. 140.

— **Vrednost našega denarja.** Na zagrebški borzi se je dobilo 12. t. m. 1 dolar za 69½ do 72 dinarjev, 100 češkoslovaških kron za 135 do 140 dinarjev, 100 lir za 374 dinarjev, 100 avstrijskih kron za okoli 30 par. — Avstrijska krona je v zadnjem času zelo izgubila na vrednosti, vsled česar so cene v Avstriji silno narastle.

— **Žitni trg.** Pretečeni teden so bile v Vojvodini in v Hrvatski sledeče cene: koroza 1280 do 1320 K, pšenica 1600 do 1650 K, rž 1280 K, vse z vtovorne postaje. Fina moka se je prodajala kilogram po 24 K z vtovorne postaje, otrobi pa 100 kg po 650 do 750 K z vrečami iz mlina.

— **Živinski trg.** Pri nas v Sloveniji so zadnji čas cene živini precej padle. V Hrvatski so bile pretečeni teden cene stalne. V Zagrebu so bile za kilogram žive teže sledeče cene: prvovrstna goveda 40 do 44 kron, drugovrstna goveda 32 do 36 kron, tretjevrstna 22 do 28 kron. V Vojvodini so se prodajale svinje za kilogram žive teže: težke prvovrstne po 80 do 90 K, drugovrstne po 76 do 80 K, lahke prvovrstne po 72 do 75 kron, drugovrstne po 76 do 80 K.

— **Poizkusi sejanja tujih žit.** Poljedelska poizkusna postaja v Križevcih je prejela na svojo prošnjo od poljedelske poizkusne postaje v ameriški postaji Kansas več vrst žita, ki tamkaj uspeva. Naša poljedelska poizkusna postaja ima zbrane razne vrste žit iz vse naše države in iz drugih evropskih držav ter bo poizkušala, katere teh vrst žit bi tudi pri nas uspevale.

— **Zagrebski zbor** (zagrebški veliki sejem) se otvori v soboto dne 17. t. m. in traja do 2. julija.

— **Novi rudokopi zlata.** Pri Klieningu na Koroškem so baje v zadnjem času odkrili velike zaloge zlate rude.

Beleške

+ «Krščanski» župnik. V Ribnem pri Bledu je umrl 3. t. m. vaški fant Ivan Kuhovsky. Malo pred smrtjo je še želel duhovnika, toda domači župnik, gospod Kramar, ni hotel k bolniku. Tudi groba pozneje ni hotel blagosloviti in ne moliti za mir pokojnikove duše. Le vaški fantje so zapeli umrlemu tovarišu v slovo «Vigred se povrne». Rajni je bil pač siromak, zato se župnik ni brigal zanj. Ali nas pa vera tako uči? Ali je to krščansko in ali se spodobi za duhovnika, da odreka na smrtno uro tofajžila vere človeku, ki jih želi? Če vera peša, potem je temu kriva duhovščina, ki ravna tako, kakor župnik Kramar v Ribnem.

Novosti

* **Prejšnji številki** smo priložili položnice ter prosimo cenjene naročnike, da poravnajo naročnino. Naročnikom, ki ne plačajo, bi morali ustaviti list. — Priporačajte in širite naš list povsod!

* **Kralj na Bledu.** Takoj po poroki sta prispela kralj in kraljica na Bled, kjer sta se nastanila v lastni vili «Suvobor». Sprejem na Bledu je bil zelo svečan. Z Bleda dela kraljevska dvojica izlete z avtomobilom po deželi in je prispela že večkrat v Ljubljano. Avtomobil vodi večkrat kraljica sama.

* **Adjutant kraljice Marije.** Bivši adjutant kralja Petra, pešadijski polkovnik gospod Gjuro Josipovič, je imenovan za adjutanta kraljice Marije.

* **Kraljevo darilo češkoslovaškemu ministrskemu predsedniku.** Kralj Aleksander je poklonil drju. Benešu, predsedniku češkoslovaške vlade, svojo sliko v zlatem okvirju in z lastnoročnim podpisom.

* **Odlikovanje.** Povodom kraljeve poroke sta bila med drugimi odlikovana tudi ministra dr. Gregor Žerjav in I. Pucelj z redom sv. Save I. razreda z lento.

* **Vojvoda Vukotič umrl.** V Cetinju je 10. t. m. umrl vojvoda Stevo Vukotič, neustrašen boritelj za svobodo in ujedinitelje naše države.

* **Zahvala.** Ob priliki izgube svoje drage hčerke Vekoslavo si štejem v dolžnost, da se tem potom najiskrenejše zahvalim vsem prijateljem in znancem, ki so od blizu in daleč v tako obilnem številu spremili našo ljubljeno Vekoslavo na zadnji poti. Moja posebna zahvala velja bratom Sokolom za častno spremstvo ter sestram Sokolicam za poklonitev krasnih šopkov in vencev. Še posebej pa se zahvalim sestri Sokolici Franeki Tavčarjevi za njeno vestransko požrtvovalnost in naklonjenost, ki jo je izkazovala nepozabni Vekoslavi za časa njene bolezni. V imenu cele svoje družine izrekam ponovno najudanejšo zahvalo z željo, da ohranite ranjko v nepozabnem spominu. — Zahujoči Martin Brencelj, posestnik v Gorenji vasi.

* **Koliko stanovanj še potrebujemo v Jugoslaviji?** Po poročilu iz ministrstva za socialno politiko bi potrebovali pri nas še mnogo tisoč stanovanj, če bi hoteli popolnoma odpraviti stanovanjsko bedo. Za zidanje vseh teh novih stanovanj bi rabili 841 milijonov dinarjev.

* **O hudih nevihtah** nam poročajo iz več krajev. Tako je n. pr. pri Sveti Trojici padala minule dni kakor oreh debela toča in napravila po polju mnogo škode.

* **Suša vlada v Hercegovini.** Zitna polja, vinogradi in tobačni nasadi so se posušili. Vode primanjkuje tako zelo, da mora celo živina trpeti žejo.

* **Potrjena obsodba župnika Magajne.** Kakor znano, je bil lani pred ljubljanskim deželnim sodiščem obsojen župnik iz Rakitne Magajna na šest tednov ječe zaradi hudodelstva nečistosti zoper naravo. Sedaj je ničnostno pritožbo kasacijsko sodišče zavrnilo in potrdilo obsodbo. Kako, da škof takšnega pohujšljivca pusti še vedno na svojem mestu? Naravnost neverjetno je, da sme sodomski grešnik opravljati sveta opravila.

* **Nesreča na pokopališču.** Ko je vrtnarski pomočnik Friderik Streit naravnaval na pokopališču pri Sv. Krištofu v Ljubljani nek grobni spomenik, se je kameniti spomenik prevrnil in padel Streitu na levo nogo ter mu jo zdrobil.

* **Avtomobilska nesreča.** Te dni je v Šiški pri cerkvi podrl na tla avtomobil Marijo Šuštar, delavko pri tvrdki Toeniess v Ljubljani.

* **Na grobu svojega moža — v smrt.** V Nabrežini se je na grobu svojega moža zastupila 50letna Ma-

rija Čerp z Nabrežine. Zapustila je pismo, kjer izjavlja, da ne mara živeti brez ljubljenega moža. Ves čas, odkar ji je bil pred tremi leti umrl mož, je žalovala in je ni bilo mogoče razvedriti. Zdaj je s smrtjo napravila žalosti konec.

Iz raznih krajev

* Na Vodica so imeli Orli 11. t. svojo veselico. Streljali so tudi s topiči. Pri streljanju se je zgodila nesreča. Zidarskega pomočnika Franca Blažiča je patrona, ki se je nenadoma razpočila, ranila v desno roko, prsi in brado. Prepeljali so ga morali v bolnico.

* V Ribnici se je v gozdu blizu kolodvora te dni obesila Helena Fende iz Kočevja. Vzrok samomora je bila revščina in nesreča Fendejine hčere, ki je omožena v Kočevju. Mož ji je namreč odsekal roko, nato pa si je vzel življenje.

* Pri Domžalah se je kopal v Kamniški Bistrici Matija Golobič, uslužbenec obratnega ravnateljstva južne železnice v Ljubljani. Ko se je kopal, mu je nekdo sunil iz obleke listnico z vso mesečno plačo, okrog tri tisoč kron.

* Pri Nabrežini je 11letni Oskar Lutman lovil žabe v nekem ribniku. Pri tem je izgubil ravnotežje in je padel v vodo in utonil. Mati je bila ob pogledu na mrtvega sinčka tako obupana, da je hotela skočiti v vodo, kar pa so ljudje preprečili.

* V Lokih pri Divači je po daljšem bolehanju umrl jurist Franc Čok. Pridnemu in nadebudnemu mladeniču bodi ohranjen blag spomin!

* V Batih na Primorskem je hotel posestnik Jožef Markič odpreti šrapnel, da bi dobil iz njega svinčene krogle. Šrapnel pa je eksplodiral in, Markič je bil kmalu — mrtev. Poleg tega so se vžgali še drugi šrapneli v bližini. Ranjene so bile tri osebe.

* Na Kamniškem sedlu je te dni popolnoma pogorela pastirska koč. Kako je ogenj nastal, še ni pojasnjeno.

* Na Zidanem mostu so orožniki prijeli nekega Petra Ruparja s Save, poznika ljubljanske Vzajemne zavarovalnice. Dvema podnarednikoma je prigovarjal, naj odstranita zvezde. Dejal je, da on kot somišljenik SLS ne priznava našega kralja. Temu petelinčku bi bilo dobro s palico našiti 25 zvezd na tisti del telesa, kjer jih bo — občutil.

* V Čečah nad Hrastnikom je te dni udarila strela v kozolec posestnika, po domače Spodnjega Zavija. V isti vasi je letos že tudi toča napravila precej škode.

* V Hrastniku je bila pri tamkajšnjem poštnem uradu te dni otvorjena telefonska centrala za krajevni in medkrajevni promet.

* V Brežicah je umrla klobučarjeva vdova, posestnica gospa Alojzija Lebar. N. v m. p.!

* Od Brežic se je ločil te dni občinski tajnik g. Ivan Dobršek. Brežičanje so mu priredili iskreno odhodnico.

* V Zrečah pri Konjicah je 10. t. strela ubila ženo posestnika J. Pukla. Bila je takoj mrtva.

* V Slovenski Bistrici je te dni udarila strela v hišo posestnika Agreža. Hiša je pogorela.

* Pri Stari vasi poleg Bizeljskega je povozil avtomobil posestnika Ilea iz Stare vasi. Pri padcu si je ponešrečenec zlomil roko.

* V Remšniku na Štajerskem je umrl tamkajšnji nadučitelj, gospod Janko Kavčič, rodom iz Ljubljane. Blag mu spomin!

* V Vuhredu je tat odnesel iz železniškega skladišča za 2000 kron manufakturnega blaga. Orožniki pa so že naslednji dan na kolodvoru v Grosupljem prijeli tatu, nekega Alojzija Anžlovarja. Imel je 16 kosov blaga s seboj, ostalega je zakopal v nekem gozdu, kjer so ga seveda tudi našli.

* V Orehovi vasi pri Mariboru se je te dni neki 15letni deček igral na drogu z električno žico. Komaj se je dotaknil žice, je padel mrtev na tla. Obleka je zgorela na njem.

Sokolstvo

ZLET ZAGREBSKE SOKOLSKE ŽUPE V ZAGREBU.

Radičevci napadli Sokole.

Dne 10. in 11. t. m. se je vršil v Zagrebu zlet zagrebske sokolske župe. Prišlo je mnogo zastopnikov sokolskih društev z najrazličnejših krajev države. Med drugimi so bila zastopana tudi v zagreški župi včlanjena sokolska društva Novo mesto, Črnomelj, Bojanci, Krško, Rajhenburg in Brežice. V soboto 10. t. m. je bil zvečer na Jelačičevem trgu promenadni koncert, kjer je že prišlo do spopadov z radičevci. Oddanih je bilo tudi več streliv iz revolverjev. Ranjena sta bila dva dijaka in dva dečka. Nazadnje je policija razgnala radičevce.

Naslednji dan se je vršila javna telovadba, ki ji je prisostvovalo kakih 30.000 ljudi. Posebno viharno so bila pozdravljena tudi slovenska sokolska društva, ki so včlanjena v zagrebski župi. Medtem so se zbrali radičevci in vzklikali: «Živela hrvatska republika!» in podobno. Nahujskane množice so se pripravljale za napad na Sokole. Najhujše se je začelo pred kavarno «Korzo», kjer je eden izmed gostov zaklical «Živel kralj!». Radičevci so zato vdrli v kavarno in so razbili, kar so le mogli. Nastopiti je morala zopet policija, ki je s silo razgnala besneče radičevce in blokaše.

Glavni napad pa so pripravljali radičevci za zvečer, ko se je vršil družabni večer Sokola I v poslopiju «Kola». Vendar je policija zastražila vse dohode in napadatelci niso mogli prav blizu. Neznani zločinec je nenadoma pretrgal električni tok, kar je povzročilo precej razburjenja in strahu. V temi je padlo tudi več streliv in je bilo izvršenih tudi nekaj napadov na udeležnike veselice. Ranjenih je bilo več oseb, med njimi štirje redarji in dva detektiva.

Zaradi teh dogodkov je policijsko ravnateljstvo v Zagrebu izdalo ostre odredbe. Zdaj vlada v Zagrebu mir. Kljub vsemu temu je prispela sokolska in z njo jugoslovanska misel v blokaškem Zagrebu precejšen korak naprej.

Sokolsko društvo v Kamniku z odsekom v Komendi priredi v nedeljo dne 18. t. m. pešizlet v Komendo, kjer se vrši javna telovadba na vrtu brata Voda. Po telovadbi vrtna veselica. So-

deluje kamniška mestna godba. Da pokažemo Komendčanom, kako visoko se je Sokol dvignil, vabimo vse prijatelje Sokolstva, da pobite ta dan k nam.

Sokolsko društvo v Kostanjevici priredi dne 18. t. m. javno telovadbo s sodelovanjem bratskih sosednjih društev novomeške in zagrebske župe. Na sporedu je nastop članstva, članic in naraščaja, po telovadbi pa prosta zabava na mestnem trgu v Kostanjevici. Sprejem društev in odposlanstev ob 14. uri. Bratom Sokolom in prijateljem sokolstva sporočamo, da je društvo gnutno slabo podprto in se nahaja na jako izpostavljenem terenu. Prosimo obilnega poseta, da se društvo moralno dvigne in zbere novih moči za uspešen boj in obstoj. — Zdravo!

Ljubljanska porota

Pri nadaljnjem porotnem zasedanju je prišla 7. t. m. popoldne na vrsto Marija Globočnik zaradi go-ljufije. Pod predvezo, da je za njene dolgove plačnik njen brat, si je izposodila pri posestniku Francu Erzarju v Vrhpolju 75 tisoč kron. Ko je prišel njen brat domov od vojakov, je res plačal ves dolg, tako da je bila vsa škoda poravnana. Obtoženka je bila oproščena.

Dne 9. t. m. se je vršila razprava proti Andreju Pelanu, ki je s svojim tovarišem Zrinškom lani napadal 16letnega Alojzija Jenčka, streljal nanj, ga ubil in mu vzel par volov. Obsojen je bil na dosmrtno ječo. Njegov tovariš pa že prej na dvanajst let težke ječe.

Naslednji je prišel pred poroto Franc Vidmar iz Podgore pri Dolu, ki je iz ljubosumnosti sunil z nožem v trebuh Petra Proška in mu zadal tako hude poškodbe, da je Prošek tri dni pozneje umrl. Obsojen je bil na 18 mesecev težke ječe.

Popoldne je bila na vrsti razprava o poneverbi dva tisoč zlatih napoleondorov. Poneverila sta jih policijska uradnika na Rakeku, Milan Matjašič in Aleks Toskanović. Prvi je bil obsojen na 11, drugi na 8 mesecev težke ječe.

Dne 12. t. m. pa je stal pred poroto Anton Poznik, tat iz navade. Ukradel je med drugim na Božjakovem pri Metliki nekemu posestniku žepno uro in je zagrešil še več sličnih stvari. Star je 42 let, presedel je pa že 15 let težke ječe.

Zadnji v tem zasedanju je bil na vrsti Peter Zupančič, ker je pri Sv. Duhu ukradel nekemu posestniku več predmetov v vrednosti 45.000 K. Izgovarjal se je, da je hotel s tem maščevati svojo sestro, ki jo je bil dotičnik pred časom zapeljal in potem, ko je imela že dva otroka z njim, pa popustil. Obsojen je bil na eno leto težke ječe.

Razno

× **Boljševiški pogreb.** V mestu Taganrogu v južni Rusiji so imeli te dni sila imeniten pogreb. Pred krsto je korakala duhovščina v najrazkošnejših oblačilih, prav spredaj še vojaška godba, ki je svirala žalne koračnice, za krsto pa nebroj ljudstva. Tujec, ki je videl spreved, je vprašal nekega domačina, kdo je bil pokojni, da ga pokopavajo s takimi častmi. «Razbojnik Kihthejev», je odvrnil domačin. «Pa razbojniku izkazujete tako čast?» «Zakaj pa ne, če sorodniki

plačajo. Dandanes vsakdo rad za služi,» je mirno odvrnil domačin. Kot je tujec pozneje izvedel, je dobila vojaška godba 50 milijonov rubljev plače, ker je šla za pogrebom. To je res čeden zaslužek!

Za smeh in kratek čas

Tako je.

Trgovec prijatelju trgovcu: «Ti, Andrej, ali bi ne hotel sprejeti mojega sina v svojo trgovino?»

Andrej: «Z veseljem! Kaj pa že vse zna?»

Trgovec: «Hm, če bi kaj znal, bi ga jaz že doma porabil.»

Ženski kotiček

Mravljice preženeš, ako pridno potresaš naftalin tja, kjer ti delajo nadlego. Tudi tobakov izvleček pride prav. Umivanje predmetov z lahko lizolovo raztopino bo tudi dobrodošlo. Seveda pa moraš pri vsem tem paziti, da ne pridejo te stvari v stik s hrano in da si hrane ne zastrupiš. Zato pazi na snago in nikar ne šteti z vodo!

Tisoči ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Fellerjev „Elsafluid“

kot lepotilo (kosmetikum)

za nego zob, zobnega mesa in glave ter kot dodatek k vodi za umivanje, ker učinkuje zaradi svojega antiseptičnega, čiščelega in osvežujočega delovanja kar najbolje. Ravno tako je priljubljen kot krepko, blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje

hrbta, rok, nog in celotnega telesa. „Elsafluid“ je mnogo močnejši in učinkovitejši nego francosko žganje in sploh najboljšo sredstvo te vrste. Tisočera priznanja! Z zamotom in poštino 28 vsakega:

8 dvojne steklenice ali 1 specialna steklenica 72 K.

Za prodajalce:

12 dvojnih steklenic ali 4 specialne steklenice 300 K.
24 dvojnih ali 8 specialnih steklenic 570 K.
36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic 800 K.

POSTNINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obličje za kurja očesa po 8 K in 12 K; Elsa mentolni klinčič 16 K; Elsa posipalni prašek 12 K; pravo Elsa ribje olje 80 K; Elsa usnina voda 48 K; Elsa kolonjska voda 60 K; Elsa šumski miris 60 K; glicerin po 16 in 60 K; Lysol, Lysosol 48 K; kisli čaj 4 K; Elsa mrčesni prašek 16 K; sirup za podgane in miši po 16 in 20 K.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA donja, Elsatrg št. (Hrvaško). 098

DOBRA ŽENA IN MATI ima pri hiši vedno nekoliko steklenic lekarnar Fellerjevega prijetno dišečega «Elsafluida», ki dobro služi za drgnjenje hrbta, rok, nog in celotnega telesa ter se uporablja kot lepotilo (kosmetikum) za nego ust, kože in glave. «Elsafluid» je mnogo močnejši, izdatnejši in bolje delujoč nego francosko žganje. 3 dvojne steklenice ali 1 specialna steklenica z zamotom in poštino vred 72 kron. Razpošilja ga: Evgen V. Feller v Stubici donji, Elsatrg št. 360 (Hrvaško).

Raj je Elsafluid — to se zna!

Lekarnar Feller — Stubica!

Dejniška glavniica
K 30.000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog
K 10.000.000

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Sprejema: Vloge na kajžice. — Vloge na tekoči in biro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čekke, nakasnice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predstjmes na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.